

Med monopol til å forstyrre

Turistforeningen er den største trusselen mot villreinen i Norge. En sterk påstand kanskje, men slett ikke urimelig. Bakgrunnen er Turistforeningens etableringer av såkalte turisthytter i de meste sårbare fjellområdene i Norge, gjerne midt inne i nasjonalparkene. Såkalt fordi Turistforeningens hytter er alt annet enn hytter. I realiteten snakker vi om store hotellbygg som har lite eller ingenting med hva de fleste av oss forbinder med hyttebegrepet.

Men tilbake til villreinen. Turistforeningen har nylig fått dispensasjon fra byggeforbudet i vernebestemmelsene for Dovrefjell/Sunndalsfjella nasjonalpark til å sette i stand Snøheim i Dovre kommune til ny turisthytte. Dispensasjonen ble gitt stikk i strid med anbefalingene til bl.a. Snøhetta og Knutshø villreinnemnd.

Problemet med denne etableringen og flere andre av Turistforeningens ”hytter”, er at de generer økt trafikk inn i sårbare villreinområder. Forskning har vist at ingenting forstyrrer villreinen mer enn synet av mennesker. Likevel virker det ikke som om Turistforeningen har noen betenkeligheter med slike etableringer, noe som egentlig er litt underlig. Turistforeningen har jo opparbeidet seg et naturvennlig image – men det kan virke som om det kun er et markedsmessig jippo.

Turistforeningas store gjennomslagskraft er tuftet på deres såkalte tilrettelegging for allmennheten og deres ideelle profil nyttes for alt hva det er verdt. Men jeg er temmelig sikker på at villreinen ikke skiller mellom menneskelig ferdsel ut fra medlemskapet i Turistforeningen. Eller sagt på en annen måte, all trafikk forstyrrer like mye.

Det er også underlig at Turistforeningens selv ikke har betenkeligheter med en slik tilrettelegging som beviselig er direkte skadelig for viktige arter som villrein og andre arter som er avhengig av villreinen så som fjellrev og jerv.

Turistforeningen har et tilnærmet monopol for å drive forretningsvirksomhet i vernede og sårbare fjellområder. Det er en sterk posisjon som medfører et stort ansvar. Dette ansvaret omfatter andre hensyn enn egen bunnlinje, for eksempel hensynet til villreinen.

Bjørn Lauritzen, Larvik